

طراحی و روان‌سنجی پرسشنامه اعتیاد به اینترنت نوجوانان بر اساس

مدل شناختی رفتاری

- نادیا نارونی
- دکتر نور علی فرخی

چکیده

با توجه به رواج بسیار زیاد اینترنت در جامعه امروزی و سهولت دسترسی با آن، بیش از گذشته با پدیده اعتیاد به اینترنت رو به رو هستیم. اعتیاد به اینترنت می‌تواند نشانه‌های مختلف رفتاری، هیجانی و شناختی داشته باشد اما ابزارهای موجود در زمینه اعتیاد به اینترنت، بیشتر به نشانه‌های رفتاری آن پرداخته‌اند. بنابراین بر حسب نیاز، این پژوهش به طراحی ابزاری برای سنجش اعتیاد به اینترنت در نوجوانان پرداخته است که بر اساس مدل شناختی-رفتاری اعتیاد به اینترنت به نشانه‌های شناختی نیز در کنار نشانه‌های رفتاری توجه کرده است. با استفاده از نظر خبرگان این حوزه و تحلیل عاملی، ۷ عامل نشانه‌های شناختی، جبران اجتماعی، تغییر عادت، لذت، جستجوگری، پیامدهای منفی و خنثی بودن برای این پرسشنامه شناسایی شد و مجموعاً ۲۲ ماده برای آن طراحی شد. با بررسی‌های آماری بر روی نمونه ۳۸۴ نفری از نوجوانان، این نتیجه حاصل شد که پرسشنامه ساخته شده از اعتبار مناسب و روایی سازه و همگرایی بالایی برخوردار است.

واژه‌های کلیدی

اعتیاد به اینترنت، سنجش اعتیاد به اینترنت، نوجوانان

۱. مقدمه

اینترنت به مثابه یک رسانه در سال‌های اخیر رشد حیرت‌انگیزی را تجربه کرده است و فرصت‌ها و تهدیدهای بسیاری را به خاطر استفاده بیش از حد از اینترنت تعریف می‌شود [۱]. در واقع وابستگی به اینترنت را می‌توان نوعی اختلال کنترل تکانه در نظر گرفت که به استفاده بیش از حد از اینترنت به نحوی اطلاق می‌شود که سایر فعالیت‌های فرد را تحت تأثیر قرار داده و به افت عملکرد وی در حوزه‌های مختلف شغلی، علمی، اجتماعی، خانوادگی، اقتصادی و روان‌شناختی منجر می‌شود. به گونه‌ای که باعث نادیدن انگاشته شدن